

Mika Seppälä

Jakotupakat

Jakotupakat

Mika Seppälä

Jakotupakat

© 2015 Mika Seppälä

Kustantaja: BoD™ – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: Books on Demand GmbH, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-318-832-7

I

Jälkeenpäin sinä sanot minulle, Helena, että olit hyvin kauhistunut, kun minut määrättiin sinulle avolla omaksi potilaaksi. Sinä kerrot, että edessäsi oli elämäsi suuri kylmä sota – potilaan ja hoitajan välillä. Hirveintä siinä oli se, että hallitsin koko aseistusta.

Minä lähetin ohjuksia kohti sinua sumeilematta. Sinä istuit edessäni liian rauhallisena ja tyynenä. Mutta vaikka olin vasta hieman yli kahdenkymmenen, tunnistin jo valheen.

Se oli opetettu minulle pakolla.

1

Minä tulin kuulemasta tulokset kotiin. Isä ja äiti kahvittelevat. Se oli sitten se kuusi allää, minä sanoin. Se oli odotettavissa, mutta kuitenkin ylpeyden häivähdys läikehti kusivetenä minusta kaikkialle.

Aijaa, jompikumpi teistä sanoi. Ette tarjonneet minulle edes juotavaa, kai pannu oli tyhjiin juotu. Mutta sillä ei ollut niin väliä. Minä elin unelmassani; olin täysin sekoittanut haaveet, toden karun elämän, älyn ja viisauden.

Minä luulin, että kun minulla olisi joskus tarpeeksi monta opintoviikkoa suoritettuna yliopistossa, voisin rakastua, luetella ihastukselleni koko ansioluetteloni ja vain häm-

mästyneenä kohotella harteitani, kun kohde häipyisi Saharaan.

Taas meriitikseni jäisi vain bongata tuijotuksella kadulla vastaantulevia ja kuvitella kosketusta.

Minä olin. Ei edes se palauttanut minua tälle planeetalle, kun eräs rouva kysäisi ja kohteliaasti tiedusteli, onko pissa jo päässä. En minä piitannut, kateellisia ne täällä ihmiset ovat. Kun on lakkiaispäivä, päähäni painetaan kruunu.

Minä olen valtias. Minä heiluttelen universumin avaimia muiden edessä, ja he lankeavat.

-

Paria kuukautta myöhemmin hoitajat roikuttivat samoja avaimia edessäni. Jokaiseen paikkaan oli lukko, ja minulle tehtiin selväksi, että paikka ei ollut lastentarha, rikki-viisauteen määrättiin lisää aineita, jotta asiakkaat pysyisivät vaiti ja joltiseenkin aloillaan tässä vankilassa.

Kaltareita oli kaikkialla. Niiden välistä minä huusin äitiäni.

Kun olin murrosiässä, sain siskoltani erääksi joululahjaksi öljyvärit. Ne pysyivät komerossa piilossa vuosikausia. Sitten joskus. Ehkä. En ollut hyvä piirtäjä, mutta en silloin vielä tajunnut, että väreillä ja vääristyneillä muodoilla voittaa oikean anatomian, ihmisen rakenteen.

Lakkiaisten jälkeisen kesän pyöräilin paljon, eteläpuolta ja sillan yli pohjapuolelle ja takaisin. Nopea iholleni pirskahteleva suihku. Olin käynyt pääsykokeissa Helsingissä, vieraiden kielten filologian opintoja ajattelin. Olin varma siitä, että opinto-oikeuteen olin käyttänyt vääriä täkyjä.

Kovat olivat tehtävät.

Minä pyöräilin, sotkin ja puolasin. Kotipaikkakuntani. Maa on niin kaunis. Minä halusin versioda jotakin esteettistä ja sensitiivistä. Niinpä menin siskoni värien kanssa taideleirille. Epävarmana, mutta kuitenkin jokin yliluonnollinen johdatus tuubien seassa.

Minä innostuin. Olin pian ekstaasissa. Kurssitoverit ja opettaja kannustivat minua. Kuvantekeminen oli piilillyt minussa kaikki nämä vuodet. Viikossa piti ikuistaa kan-kaalle tai paperille koko siihenastinen elämä, koko tulevaisuuskin. Kuolemanjälkeiset visiot säästäisin seuraavalle kurssille.

Yötä päivää minä tein ja toteutin itseni lopulta hullujenhuoneelle. Maisema ympärilläni muuttui maalaukseksi, niin että ympärilläni oleva Keski-Pohjanmaa oli tuoreena taiteellisena toteutuksenani märkä, elämäni siveltimenve-toina. Kaikki, mitä ympärilläni näin, oli keskeneräistä pintaa.

Kun minulle lopulta tilattiin pillit, äitini oli syöksynyt kotoa sairaalan pihalle katsomaan poikaansa. Hän seiso siinä säikähtäneenä ja yksin, niin etäällä kaikesta todellisuu-desta, ettei vuosia myöhemmin ollut kauempana edes kuolinvuoteellaan, vaan lähellä. Omaa lastansa, joka oli nimelläni varustettuna olemassa jo henkenä alkuvesien yllä. Oman elämänsä viimeistä vetoa juuri silloin, hajonneena -

valmistamaan sijaa. Mutta silloin kauan sitten hän seiso siinä. Hän vain tiedosti, että minulle oli varattu paikka suljetulta. Kun minut ohjattiin ambulanssiin, kai vilkaisin vielä taakseni.

Äiti pelkäsi.

Minä näen vain valkoisia takkeja, olen kansliassa. Lunta, lunta, lunta vain. Kuulen ääniä. Sitten näen pienen muovisen kupin, jossa on jotain oranssia. Juo tämä. Naisen ääni. Mitä se on? Juo.

Minun täytyy tietää. Minun täytyy olla selvillä aineen kemiallisesta koostumuksesta. Minä kirjoitin reaalisesti kaksi kemian vastausta.

Juo, tai pannaan injektiona. Kuppi tulee lähemmäksi. Ikään kuin oranssi sen sisällä kasvaisi, lisääntyisi. Pääni taivutetaan ylös ja neste kaadetaan suuhuni. Niele. Niele. Teeke nannaa.

Minä nielaisen. He ovat tyytyväisiä, saan poistua, mutta jään paikalleni istumaan.

Painu vittuun, joku heistä toteaa. Olen käytävällä, minun on alitajuisesti juostava se toiseen päähän ja alkaa hakata lukittua ovea. Mutta minullahan on avaimet, eväät elämään taskussani, jota kaivan. Paskat siellä mitään ole.

Minut on ryöstetty.

Nyt oli aikaa, minun ei tarvinnut lukea, mutta kovin nopeasti tajusin, että minun on mahdollisimman äkkiä suoriuttava täältä pois. Aamuisin olin larkusta sairaan kipeä; aluksi hoin hoitajille, että olen täysin tajuissani ja realiteeteissa. Kaikki päivät olin sekavampi lääkitystä hulluudestani, joka kohosi eksponentiaalisesti korkeuteen kuin funktiokäyrä.

Minun oli tehtävä jotakin. Viipaloida miettiminen: se mitä sanoin hoitajille ja lääkärille – se mikä oli vain itselleni. Minun oli sulauduttava. Ja kun kerran omahoitajani kanssa menimme kanttiinini, ostin päivärahoistani ensimmäisen savukeaskin.

Minä hiippailin sen kanssa tupakkahuoneeseen. Herätin siellä huvia ja hilpeyttä. En yskinyt, mutta tapani sytyttää savuke ja imeä siitä oli muista röökiveikoista hauskaa. Minua alettiin sanoa Tutiksi. Ja vaikka kohta sauhusin kuin karski miehenroikale, en päässyt lempinimestäni irti.

Renkaita en osannut tehdä. Yritin yksikseni. Ei ollut minusta kielimieheksi, poskarit eivät kääntyneet ilmassa leijuiksi nolliksi.

Minä olin polttanut satunnaisesti jo lukioaikoina, aloittanut tuon tilapäisen tavan sen jälkeen, kun lähes maailman-sodan jälkeen olin saanut isäni polttamaan liesituulettimen alla. Isänsä poika. Äitinsä poika. Äitinsä ja isänsä tyttö. Sukupuoleton. Sisäsiittoinen. Impotentti. Erektio, jonka paraabeli jäi piirtämättä kirjoituksissa. Silti sain tuon pakollisen ällän.

Pisteitä oli ihan riittämiin. Niin paljon, että lukion loppu-aikoina laitoin korviksen, kuljin baskeri päässä kylillä. Menin tunnille kesken sen keston, hajotin kirjani ja kynäni pulpetille ja saman tien kokosin ne reppuuni ja häivyin.

Tuli jotain muuta. Moi. Nuori kapinallinen, joka ei käyttänyt alkoholia, jonka vaatekomeroiden ovet olivat tarroilla teipattuna tapaan haista maista kesä, tupakatta totta kai.

Se oli minuuteni. Ryhdikäs ja reipas. Kaikkietävä kyrpä. Se, joka vastatessaan koulussa johonkin kysymykseen

Makaaberin tositarina. Nuoruudesta. Pojasta, joka ei elänyt sitä. Eli liikaa.

BoDTM
BOOKS on DEMAND

www.bod.fi